

АНГЛИЙСКА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ „ГЕО МИЛЕВ“ – РУСЕ

РАЗРАБОТИЛ:

СИЛВАНА ИВАНОВА

Старши учител по БЕЛ

УТВЪРЖДАВАМ:

МАРГАРИТА ЯНАКИЕВА

Директор на АЕГ „Гео Милев“ – Русе

(Заповед № 1322/09.09.2026 г.)

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА ЗА XII КЛАС
(ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА)**

ИЗБИРАЕМ МОДУЛ „ЛИТЕРАТУРАТА И ДРУГИТЕ ИЗКУСТВА“

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

1. Обучението в рамките на модула „Литературата и другите изкуства“ разширява и допълва знанията, уменията и отношенията, свързани със системата на съвременния български книжовен език и с изграждането на комуникативните компетентности на учениците. С оглед на развиването на социокултурните компетентности програмата предвижда усъвършенстване на умения за търсене, извличане, обработване и използване на информация от различни информационни източници за решаване на комуникативна задача и развиване на умения за възприемане, анализ и редактиране и конструиране на собствен текст.
2. Обучението в рамките на модула „Литературата и другите изкуства“ е насочено към изграждане на компетентности за интерпретация на текстове, към формиране на умения за конструиране и интерпретиране на интертекстуални отношения между литературните текстове и произведенията от други изкуства.
3. Обучението е насочено към формиране на умения като: различаване на отличителни за епохата светогледни идеи, проявени в съответната творба; тълкуване на фрагменти съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на съответната творбата, анализиране приликите и разликите в структурата и смисловите внушения на литературен първоизточник и произведение на театралното изкуство; подбиране, извличане и обработване съобразно няколко критерия информация от различни източници, за да изпълни самостоятелно конкретна изследователска задача, свързана с интерпретации на едни и същи сюжети в литературата, драмата, изобразителното изкуство, киното и музикално-сценичните жанрове – опера, балет, оперета, мюзикъл.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ. ТЕМИ. КОМПЕТЕНТНОСТИ КАТО ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Учебно съдържание. Глобални теми

1. Тема I: Литературата и изкуствата в различните епохи
2. Тема II: Литературата и драмата
3. Тема III: Литературата и изобразителното изкуство (изящни изобразителни изкуства – живопис, скулптура, графика)
4. Тема IV: Литературата и киното
5. Тема V: Литературата и музикално-сценичните жанрове – опера, балет, оперета, мюзикъл

Компетентности като очаквани резултати

1. Познава значението на различните културни епохи. Различава отличителни светогледни идеи за съответната епоха. Подбира, извлича и обработва съобразно няколко критерия информация от различни източници, за да изпълни самостоятелно конкретна комуникативна задача, свързана с аргументиране на позиция по отличителна за дадена епоха светогледна идея.
2. Познава основните характеристики на драмата – драматическо действие, конфликтна сюжетност, диалогичен дискурс. Осъзнава двойствената природа на драмата – свързва две изкуства – литературата и театъра. Осъзнава двойствената природа на драмата – свързва две изкуства – литературата и театъра.
3. Открива възможните паралели между литературата и изобразителното изкуство, очертани от комуникативните им аспекти, от специфичните им възможности за изобразяване и изразяване. Осъзнава двойствената природа на рисунката – „копнеж да изразява и обреченост да мълчи” (Ортега-и-Гасет). Различава отличителни за епохата светогледни идеи, проявени в съответната живописна творба. Тълкува фрагменти съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на съответната живописна творбата. Съпоставя с личния си опит интерпретирани в литературата и изобразителното изкуство ценности и норми, проблеми и конфликти, характерни за съответната епоха, и обосновава позиция по тях. Подбира, извлича и обработва съобразно няколко критерия информация от различни източници, за да изпълни самостоятелно конкретна изследователска задача, свързана с интерпретации на едни и същи сюжети в литературата и в изобразителното изкуство. Тълкува диалога между творби на литературното и изобразителното изкуство като израз на динамиката на социалния и културния опит.
4. Познава основни моменти от историята на киното. Открива връзката между кинотворбата и литературната творба, изобразителното изкуство, фотографията, музиката, театъра, балета. Тълкува приликите и разликите в двата вида изкуство. Съпоставя с личния си опит интерпретирани в литературата и киното ценности и норми, проблеми и конфликти и обосновава позиция по тях. Тълкува диалога между творби на литературата и филмовото изкуство като израз на динамиката на социалния и културния опит.
5. Познава основни моменти от историята музикално-сценичните жанрове – опера, балет, оперета, мюзикъл. Открива връзката между музикално-сценичната и литературната творба. Прави разлика между опера, оперета и балет. Съпоставя с личния си опит интерпретирани в литературата и музикално-сценичните жанрове ценности и норми, проблеми и конфликти и обосновава позиция по тях.

Форми и методи на оценяване постиженията на ученика

Постиженията на учениците по ПП се оценяват на функционално равнище, което предполага изградени умения за:

1. Различава отличителни за епохата светогледни идеи, проявени в съответната творба.
2. Тълкува фрагменти съобразно жанровите и/или културноисторическите характеристики на съответната творбата.
3. Анализира приликите и разликите в структурата и смисловите внушения на литературен първоизточник и произведение на друго изкуство.
4. Подбира, извлича и обработва съобразно няколко критерия информация от различни източници, за да изпълни самостоятелно конкретна изследователска задача, свързана с интерпретации на едни и същи сюжети в литературата и в друго изкуство.
5. Прави разлика между опера, оперета и балет. Съпоставя с личния си опит интерпретирани в литературата и музикално-сценичните жанрове ценности и норми, проблеми и конфликти и обосновава позиция по тях.

Формите на оценяване са разнообразни и оценяват постиженията на учениците при различни дейности – работа в час с целия клас, в група, по двойки или самостоятелно, изпълнение на домашна работа или поставена задача, разработване на проекти, индивидуални програми.

Оценяването по ПП се осъществява по три начина – самооценка, взаимна оценка, обективна оценка в учебния процес. Учениците имат възможност сами да проверяват резултатите си и да търсят и намират обяснение на своите грешки при изпълнението на конкретни задачи. Учителят от своя страна наблюдава работата на учениците през целия срок на обучение и отбелязва постиженията им, за да може да даде оценка за развитието и напредъка на всеки ученик.

Текущите оценки по ПП имат преди всичко насърчителен характер. Грешките служат като обратна връзка за учителя – чрез тях той получава информация за това какви трудности учениците срещат при усвояването на учебния материал. Като анализира причините за трудностите и породените от това грешки, учителят разработва стратегия за тяхното преодоляване и избягване.

Годишната оценка се формира въз основа на оценяването на срочните оценки от двата учебни срока. Тя отразява равнището на постигнатите знания и умения според ДОО.

Съотношение при формиране на срочна и на годишна оценка:

- 50% за нови знания;
- 35% за упражнения, обобщение и преговор;
- 15% за контрол и оценка.

Междупредметни връзки

1. Дигитална компетентност. Използване на книги от електронни библиотеки и на други електронно базирани информационни източници (речници, енциклопедии, бази данни) за изпълнение на конкретна комуникативна задача. Използване на мултимедия за представяне на продукти от изпълнение на конкретна комуникативна задача.
2. Умения за учене. Самонаблюдаване и наблюдаване на съучениците, упражняване на самоконтрол при изпълняване на дидактически и/или комуникативни задачи, както и при учене с цел определяне на собствените силни и слаби страни, на собствения стил на учене.
3. Социални и граждански компетентности. Общуване в различни среди чрез демонстриране на толерантност и чрез изграждане на взаимно доверие. Общуване чрез изразяване и разбиране на различни гледни точки.